

İSTANBUL TAHKİM MERKEZİ KANUNU

Kanun Numarası : 6570
Kabul Tarihi : 20/11/2014
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 29/11/2014 Sayı : 29190
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 55

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere uyuşmazlıkların tahkim veya alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle çözülmesini sağlamak üzere İstanbul Tahkim Merkezinin kurulması ile Merkezin teşkilat ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kuruluş

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere tüzel kişiliği haiz, özel hukuk hükümlerine tabi İstanbul Tahkim Merkezi kurulmuştur.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Merkez: İstanbul Tahkim Merkezini,
- b) Tahkim Divanı: İlgisine göre Millî Tahkim Divanı veya Milletlerarası Tahkim Divanını, ifade eder.

Merkezin görevleri

MADDE 4 – (1) Merkezin görevleri şunlardır:

- a) Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin kuralları belirlemek ve hizmetlerin yürütülmesini sağlamak.
- b) Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle ilgili tanıtım ve yayın yapmak, bu konudaki bilimsel çalışmaları teşvik etmek, desteklemek, gerçekleştirmek, yurt içi ve yurt dışındaki ilgili kişi ve kurumlarla iş birliği yapmak.

Teşkilat

MADDE 5 – (1) Merkez; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetçi, Danışma Kurulu, Millî ve Milletlerarası Tahkim divanları ile Genel Sekreterlikten oluşur.

Genel Kurul

MADDE 6 – (1) Genel Kurul, mesleğinde en az on yıl tecrübeye sahip olanlar arasından;

- a) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin ticaret ve sanayi odalarından iki, ticaret odalarından bir, deniz ticaret odalarından bir, sanayi odalarından bir ve ticaret borsalarından bir olmak üzere seçeceği toplam altı,
- b) Baro başkanlarının baroya kayıtlı avukatlar arasından seçeceği dört,

c) Yükseköğretim Kurulunun tahkim konusunda tecrübeli öğretim üyeleri arasından seçeceği üç,

ç) Türkiye İhracatçılar Meclisinin seçeceği iki,

d) Adalet Bakanlığının idari görevde çalışan birinci sınıf hâkimler arasından seçeceği bir,

e) Türkiye Bankalar Birliğinin seçeceği bir,

f) Türkiye Katılım Bankaları Birliğinin seçeceği bir,

g) Sermaye Piyasası Kurulunun seçeceği bir,

ğ) Borsa İstanbul Anonim Şirketinin seçeceği bir,

h) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun seçeceği bir,

ı) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun seçeceği bir,

i) Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinin seçeceği bir,

j) En fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarından birer,

temsilci olmak üzere toplam yirmi beş üyeden oluşur. Bu temsilciler, yukarıda sayılan kurumların yönetim organları tarafından seçilir. Üyelerin seçildikleri kurumdaki görevleri devam eder. Baro başkanları kontenjanından seçilecek temsilcilerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Barolar Birliği tarafından adayların bildirildiği tarihten itibaren on gün içinde Birlik tarafından belirlenen yer ve zamanda baro başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının bir oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan dört aday üye seçilmiş sayılır.

(2) Genel Kurul üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üyeliğin herhangi bir nedenle sona ermesi hâlinde, bu üyenin kalan süresini tamamlamak üzere aynı kontenjandan seçim yapılır.

Genel Kurulun görevleri ve çalışma usulü

MADDE 7 – (1) Genel Kurulun görevleri şunlardır:

a) Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri ile denetçileri seçmek.

b) Yönetim Kurulu faaliyet raporu ve bilançosu ile Denetçi raporunu inceleyip Yönetim Kurulunun ibrası hakkında karar vermek.

c) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Merkezin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeleri ve bütçeyi inceleyip onaylamak.

ç) Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri ile denetçilerin huzur hakkı, ücret ve masraflarını belirlemek.

(2) Genel Kurul yılda bir kez ekim ayında toplanır. Yönetim Kurulu Başkanı veya Denetçi, gerektiği takdirde Genel Kurulu toplantıya çağırabilir.

(3) Genel Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar alır.

Yönetim Kurulu ve çalışma usulü

MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu, Genel Kurulun kendi üyeleri arasından dört yıl için seçtiği beş asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Süresi dolan Yönetim Kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. En az üç asıl ve iki yedek üyenin hukuk fakültesi mezunu olması zorunludur. Yönetim Kurulu, hukuk fakültesi mezunu üyeleri arasından bir Başkan seçer.

(2) Yönetim Kurulu en az üç üyenin katılımıyla toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Yönetim Kurulu, toplantılarını elektronik ortamda da yapabilir.

(3) Yönetim Kurulu üyeliğinin herhangi bir sebeple sona ermesi hâlinde, birinci fıkra nazara alınarak seçimle belirlenen sıraya göre yedek üye kalan süreyi tamamlar.

(4) Yönetim Kurulu üyelerinin görevi, yeni Yönetim Kurulu oluşuncaya kadar devam eder.

(5) Toplantılara mazeretsiz olarak art arda iki kez veya bir yıl içinde üç kez katılmayan Yönetim Kurulu üyesinin görevi kendiliğinden sona erer.

Yönetim Kurulu ve Başkanın görevleri

MADDE 9 – (1) Merkezin icra organı olan Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Merkezin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenleme taslaklarını hazırlayıp Danışma Kurulunun görüşünü aldıktan sonra Genel Kurulun onayına sunmak.

b) Bilanço ve faaliyet raporunu hazırlayıp Genel Kurulun ibrasına sunmak.

c) Gelecek yıla ait bütçeyi hazırlayıp Genel Kurulun onayına sunmak.

ç) Hakem ücret ve Merkez hizmet bedel tarifelerini hazırlayarak Genel Kurulun onayına sunmak.

(2) Merkezin idare ve temsili Başkana aittir. Başkan, yokluğunda görevlerini yapmak üzere bir Yönetim Kurulu üyesini görevlendirir.

Denetçi

MADDE 10 – (1) Genel Kurul, üyeleri arasından ya da dışarıdan üçten fazla olmamak üzere bir veya birden fazla kişiyi dört yıl için denetçi olarak seçer. Denetçinin görevinin herhangi bir sebeple sona ermesi hâlinde kalan süreyi tamamlamak üzere bir yedek denetçi seçilir.

(2) Denetçi, Yönetim Kurulunun yıllık faaliyetlerini denetleyerek Genel Kurula sunmak üzere bir rapor hazırlar. Birden fazla denetçi bulunması hâlinde rapor müştereken hazırlanır.

Danışma Kurulu

MADDE 11 – (1) Danışma Kurulu, Merkezin amaçları çerçevesinde bilgi ve görüşlerinden yararlanılmak üzere tahkim veya alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri konusunda en az beş yıllık tecrübeye sahip on beş üyeden oluşur. Danışma Kurulu üyeleri, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından dört yıl için seçilir.

(2) Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hâllerde Danışma Kurulunun görüşüne başvurur.

(3) Danışma Kurulu, Yönetim Kurulunun çağrısı üzerine yılda en az bir kez toplanır ve görüşüne başvurulacak konularda rapor hazırlayarak Yönetim Kuruluna sunar.

Millî Tahkim Divanı ve Milletlerarası Tahkim Divanı

MADDE 12 – (1) Merkez bünyesinde ayrı ayrı Millî Tahkim Divanı ve Milletlerarası Tahkim Divanı oluşturulur. Tahkim divanlarında, Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Sekreter doğal üye olup, ayrıca Yönetim Kurulu tarafından mesleğinde en az on yıl tecrübeye sahip hukukçular arasından seçilecek üçer üye yer alır. Yönetim Kurulu tarafından seçilen Tahkim Divanı üyelerinin görev süresi beş yıldır.

(2) Tahkim Divanı başkanları, Divan üyeleri tarafından üye tam sayısının salt çoğunluğuyla seçilir.

(3) Tahkim Divanı, Divan Başkanının başkanlığında en az üç üyenin katılımıyla toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğuyla karar alır; oyların eşitliği hâlinde Divan Başkanının oyu doğrultusunda karar alınmış sayılır. Tahkim Divanı kararlarına karşı taraflar kararın kendilerine tebliğinden itibaren bir hafta içinde kararı veren Divana itiraz edebilir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

(4) Tahkim Divanı, toplantılarını elektronik ortamda da yapabilir ve karar alabilir.

(5) Tahkim Divanı üyeliğinin herhangi bir sebeple sona ermesi hâlinde, bu üyenin görev süresini tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

(6) Tahkim Divanı, Merkezin belirlediği Tahkim kurallarında öngörülen görevleri yerine getirir.

Genel Sekreterlik

MADDE 13 – (1) Genel Sekreterlik; Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı ve yeteri kadar personelden oluşur.

(2) Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı mesleğinde en az on yıl tecrübeye sahip hukukçular arasından Yönetim Kurulu tarafından seçilir.

(3) Merkezde tahkim yargılamasına ilişkin işler ile diğer işleri görmek üzere Genel Sekreterin nezaretinde yeteri kadar büro personeli çalıştırılır.

(4) Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Merkezin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemelerde belirlenen görevleri yerine getirir ve Merkezin idari işlerinin yürütülmesinden sorumludur.

(5) Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı ve büro personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine tabidir.

Yasaklılık ve gizlilik

MADDE 14 – (1) Danışma Kurulu üyeleri dışındaki Merkez organlarının üyeleri ile çalışanları, görev süreleri boyunca Merkez bünyesinde hakemlik veya arabuluculuk yapamazlar. Ancak, tarafların anlaşmalarıyla bu kişilerin hakemlik veya arabuluculuk yapması mümkündür.

(2) Merkez organlarının üyeleri ile çalışanları, görevleri dolayısıyla öğreneceği sırlar ile taraflar ve üçüncü kişilere ait her türlü bilgileri, görevleri sona erse dahi hiçbir kişi ve kuruluşa açıklayamaz, kendisi veya başkası yararına kullanamaz; tarafların yazılı izni olmaksızın görevi gereği edindiği bilgi ve belgelere dayanarak beyan ve yayınlarda bulunamaz.

Merkezin gelir ve giderleri

MADDE 15 – (1) Merkezin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan oluşur:

- a) Merkez tarafından ücretli olarak sunulan hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler
- b) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan ve Genel Kurul tarafından tasdik edilen bütçenin gelirlerle karşılanamayan kısmı için temsilci sayısı esas alınarak belirlenen orana göre, baroya kayıtlı avukatlar arasından seçilen üyeler için Türkiye Barolar Birliğince, diğer üyeler için temsilci seçen kuruluşlarca tahsis edilen paylar

(2) Birinci fıkranın (b) bendi hükmü Adalet Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilecek üyeler için uygulanmaz.

(3) Merkez, görevlerinin ifası için gereken harcamaları yapma yetkisine sahiptir.

Uygulanacak hükümler

MADDE 16 – (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümleri uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Merkezin Yönetim Kurulu oluşturuluncaya kadar geçecek süre içindeki tüm destek hizmetleri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yürütülür.

(2) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde Merkezin Genel Kurulunda görev yapacak temsilciler Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bildirilir. Temsilcilerin bildirilmesinden itibaren iki ay içinde Genel Kurul ilk toplantısını yapar. Genel Kurulun ilk toplantı tarihi, Genel Kurul üyeleri bakımından dört yıllık görev süresinin başlangıcı olarak kabul edilir.

(3) Tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulanacak kurallar ile Merkezin işleyişine ilişkin usul ve esasları içeren düzenlemeler, Yönetim Kurulunun seçilmesinden itibaren altı ay içinde Merkez tarafından hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

(4) Merkezin faaliyetlerini yürütebilmesi için ilk iki yıl bütçesi Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Kanun 1/1/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.